

NÀO CÓ AI ĐÚNG AI SAI TRONG CUỘC SỐNG MUÔN MÀU

Phan Nam Quảng

Cuộc sống như một viên ngọc không màu nhưng vô số cạnh. Tùy đứng ở góc cạnh nào, tâm trạng như thế nào mà nhìn viên ngọc thì hình ảnh hiện ra trong viên ngọc kia như thật chân dung của mình.

Vào những năm 1990-97, khi tôi yêu tha thiết một người và trọn tâm tôi chỉ mong chiếm hữu người đó - như một sở hữu của tự ngã, thì niềm đau khổ dâng đầy trong lòng. Những lo sợ mất mát, những khắc khoải chờ mong mỗi khi vắng xa như những mũi tên độc ghim sâu vào tim rướm máu. Bài thơ Qua Đèo Cuesta Grade (1996) đã là thực trạng của lòng tôi thừa ấy:

QUA ĐÈO CUESTA GRADE

Phan Nam Quảng (1996 - San Luis Obispo)

*Trơ vơ vách đá lưng đồi,
Bâng khuâng ta lại nhớ người ta yêu,
Lông xa vàng thấp nắng chiều,
Hoàng hôn lặng lẽ cô liêu mịt mù!
Tình như nắng quái chiều thu
Hắt hiu giọt nhớ đưa đu nổi sầu
Tình treo sương đọng cành dâu
Thoạt se hơi nắng thoảng đau gió về!
Đèo qua xe lại sơn khê
Trần gian mây nẻo ê chề thân sơ!
Tình bơ vơ - Đá chơ vơ!
Em xa mấy kiếp ta thơ thẩn mình...
Xe sau còi nhân thành linh
Tình ra mới biết là mình đang mơ.
Hồn như còn vương hơi thơ!
Tình ơi sao mãi vật vờ con tim:
Đèo - Thu - Sương - Núi, Còn Em?*

Nhưng nào có đúng sai gì đâu cho bất cứ ai khi tự chọn cách sống, cách tư duy, quan điểm, thái độ và môi trường sống cho chính mình! Sau khi cưới được nàng, chúng tôi đã có những ngày tâm đầu ý hiệp bên nhau, nguyện làm sở hữu của nhau cho đến tột cùng đời vị lai.

Cho đến một ngày, chúng tôi chợt nhận ra cuộc sống này vô thường quá. Dù có muốn ôm giữ nhau mãi thì một ngày thần chết cũng đến cướp giật một trong hai sinh mạng của chúng tôi. Và như vậy thì lại chia ly, lại mất mát, lại đau đớn trăm phần...

Hình như trong vô thường sinh diệt khổ đau còn chứa một cái gì đó vĩnh hằng. Khi chúng tôi chọn thái độ sống xả bỏ những sở hữu, thấu hiểu mọi thứ trong đời đều vô sở đắc, từ ấy nội tâm vô sở cầu, chẳng ý tựa bất cứ một thứ chi chi thì chúng tôi liền có những ngày thật sự an bình bên nhau. Cuộc sống hình như bừng sáng lên theo từng ngày. Những lo ngại mất còn đối với nhau không còn hiện hữu trong lòng của mỗi người nữa. Ai đi ai ở nào có ảnh hưởng chi, chỉ biết từng phút giây yêu thương an lạc, sống trân trọng lẫn nhau nhưng chẳng ai phải đặt một vấn đề gì ở nơi người bạn đồng hành. Những bứt ngạt về sinh ly tử biệt hình như đã chỉ là một cơn mộng.

Nhân đọc bài thơ "Thương Lâm" của Tiên Sĩ Phạm Văn Thoại (Tr 90 Lá Thư AHCH Tháng 2-2010 & nhân đọc bài viết "Sám Hối" trong email của anh Nguyễn V. Hải, chúng tôi xin chia sẻ một vài nét trong cuộc sống mới này của chúng tôi qua bài thơ "SÔNG MÊ" dưới đây. Tất nhiên cũng chẳng ai đúng cũng chẳng ai sai. Cũng chỉ là một ảnh tượng từ viên ngọc không màu. Xin xem như chúng tôi tự nhủ với chính mình.

SÔNG MÊ

Cù Phan Nam Quảng

Sông Mê không thoát khi đi (a)
 Ở đây cũng thoát cần gì đi xa?
 Sông Mê ở tại lòng ta,
 Tự mê - tự trời - tự ra, tự mình:
 Còn tâm sinh diệt phàm tình
 Là mê - là trời - là sinh tử đời.
 Ngộ ra cái kiếp con người
 Thân (1) Tâm (2) năm uẩn đời - Vốn không.
 Từ đây chẳng chấp thân tâm:
 Vốn không chủ thể (3) - vốn không khách mời -
 (4)
 Vốn không kẻ nhận người trao - (5)
 Vốn không một niệm (6)- Ai lo? Gì sầu?
 Nội vô (sở) đắc - Ngoại vô (sở) cầu (7)
 Như như bất động (8) - Đi đâu? Làm gì?
 Đặt tên là đáo bờ kia
 Từ Bi khai phát chẳng lìa bờ ni.
 Bờ ni cũng chẳng bờ ni
 Chẳng ai cũng chẳng bờ gì -
 Rỗng không.
 Rỗng không tánh cũng rỗng
 không
 Khổ đau an lạc tự lòng liễu tri.
 Chẳng nương ai, chẳng tựa gì...

(a) Không do đi mà thoát - Còn mê chấp thân tâm (thiệt có) thì chết sống gì cũng không thoát. Còn dùng phàm thức mà chấp "không" thì chết hay sống cũng không thoát, thậm chí còn bị bệnh "không" vốn không thuốc chữa.

- (1) Thân: Sắc
 (2) Tâm: Thọ Tướng Hành Thức
 (3) Vô Ngã (không 4 tướng: Nhân, Ngã, Chúng Sanh, Thọ giả)
 (4) Vô Nhân (đối với ngã) còn gọi Vô Pháp (đối với nhân) (Tạm gọi là hai vô ngã: nhân không, pháp không)
 (3)&(4) còn gọi vô năng vô sở như câu (5)
 (6) Thức diệt - tâm thanh tịnh hiển bày như câu
 (7) Tạm gọi Vô Sanh Pháp Nhẫn (Thất địa trong Thập Địa Bồ Tát Vị)
 (8) Bất Động Địa như Ông Duy Ma Cát (Bát Địa trong Thập Địa Bồ Tát Vị , Kinh Hoa Nghiêm)

Như vậy, ai muốn ôm giữ thì cứ ôm giữ để niềm đau dâng đầy với "Thú đau thương" ! Và ai muốn xả bỏ thì tùy hỷ. Nào có chi đúng sai chỉ tự mình chọn.

Nếu còn một niệm mong cầu thì, "Mong bình an đến với các anh chị và tất cả chúng hữu tình."

Người đến từ đất cũ

Viết tặng Anh Châu Đình Thanh
 đến thăm bạn cũ tại San Jose, Mỹ
Hoài Sơn Bạc

Thung lũng hồng vào buổi trưa nắng đẹp,
 Tiếng chào nhau từ quán vắng cuối tuần,
 Nghe ngân vang những lời nói chúc mừng,
 Của bạn xưa và người từ đất cũ.

Lòng lâng lâng dâng nỗi niềm bất hủ,
 Của bạn bè cùng mang nghiệp làm đường.
 Gặp lại nhau trong giây phút thân thương,
 Bao lưu luyến, vẩn vương và mong đợi.

Đến từ đất cũ dậm trường diệu vợi,
 Mang nghĩa tình đất mẹ thật mến yêu,
 Khơi dậy lại bao kỷ niệm mỹ miều,
 Vùng đất ấy của ngày xưa thân ái.

Nha Trang, biển mặn, sóng cuộn cuộn chảy,
 Tôi, miền Nam xuôi bước tận nơi này,
 Thuở đầu đời tao sự nghiệp phút giây,
 Cho thỏa chí mộng tình người Công Chánh.

Hơn ba mươi năm, lòng nghe canh cánh,
 Gặp lại Anh trong buổi tiệc đơn sơ,
 Rượu ân tình thấm dệt cả ý thơ,
 Hầu quên đi những nghìn trùng xa cách.

Thung lũng hồng với khung trời trong sạch
 Anh chia tay với luyến tiếc vô vàn,
 Hồn miên man ôm lấy những âm vang,
 Người ở lại tiễn Anh về nơi ấy.

Mùa Thu, Bắc California 2009